

CSIKSZEREDA

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Mé jelenik minden vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 0 kor. Félévre 4 kor.
Negyedévre 2 kor.

Felétér szerkesztő:
Dr. SZÁNTÓ SAMU
ügyvéd.

Negyven cikknek aronként 40 fillért közöltünk.
Egyes lap ára 20 fillér.
Hirdetési díjak a legelőadóban számláltak.

Uj március.

Uj március! Ezernyolcszáz-negyvennyolc óta az első, amelyen szíve szerint ünnepelhetett a nemzet. Mikor amaz esős márciusi napon a nemzet lobogólelkű költője elszavalta a maga szent riadóját, a Talpra Magyart, az esős fellegeken át kiragyogott a magyar szabadság támadó napja. Oh, az a mámor, oh, az a szent hevület!

Mily hamar kellett eltűnne Elszállt, elsubant, mint egy lényes szárnyu álom. Március szabadság-lakaszló idusából csak a borongós fellegek maradtak meg, amelyek sötétezen ilték meg a nemzeti ujrászületés mesés világának horizontját. És jöttek a szürke, kietlen Márciusok. Minél több virág nyílt a hazza bércének tövéén, minél balzsamosabb illatot hordott szárnyain a dagadó márciusi szellő s minél tüzesebb lobogással égett a márciusi nap, annál nagyobb volt mi bánatos lelünk hontitai siralma.

Jöttek a hazug idők, amelyek szoltak a sebek heggedéséről, pedig a sebek még ugy lájtak. Jöttek a hazug állítások, amelyek beszéltek békés idők tavaszi termékenységről, pedig sivár, kietlen hazug lepté meg kizsendült nemzeti életünk virágos láját. Jöttek a hazug reménységek, melyek azt mesélték, hogy most léptünk igazában boldogálásunk újára, pedig nemzeti jogainkat nyomrólyomra ugy mosta el az áléázott bécsi politika, mint a szennyes folyam a virágos part fővényét.

S a nemzet végre megszólalt:

— Le az áléával

A nemzet végre megnyilatkozott:

— Az én létem ezernyolcszáz-negyvennyolcban gyökerezik!

És itt állunk most az új Március előtt. Ennek az újra támadt

szent Márciusnak intó szózatát hallja meg mindenki ebben a széles hazában. És ünnepelt is a nemzet ugy, mint soha eddig. Joga van hozzá, mert lerázta magáról hosszú idők rángatott hazug komédiásköntösét, amelyben a bécsi politika előlnt sz-repét játszta le. Ünnepeljen mindenki szíve szerint és azzal a nagy öntudattal, hogy ez az ünnep a nemzet első igaz lépésének dadalmi ünnepe. Legyen ez az új Március a maga lobogó tüzevel lelkeink megedzője s amikor áldozati lángot gyújtunk a negyvennyolcas március idusának emlékei előtt, hevit-e lelkünk az a tudat, hogy a nemzeti feladatok szent küszöbéhez most ért el másodsor ennek az ország-nak népe.

Az ünnep elszállt, következnek a hétköznapok. Az ünnep fegyverkezés erögyűjtés a munka holnapjaira. Ne felejtjük ezeket a holnapokat. Ezek a jövő, a nemzet jövője, a nép jólétének jövője.

Valahol eszergetik a kockkát fölöttünk. Ujra folyik a csunya mesterkedés, hátha megvehetnék a nemzetet. De most új idöket élünk. A paskievics-ek nem siettek a magyar nemzet szabadság-lájának kidöntésére. A sors tragikumma most til tort a magyar nép szabadságának bakóin. Az orosz zsarnoki uralom most roppan szét a mesze kelemen. Nem halljátok a világ minden tájáról idehangzó riadót? Föltámadnak a népek!

Én magyar népem. Eljött a te föltámadásodnak napja. A te örökéző jogaid március fája ujra virágzik. Ha letépik még egyszer szirmokat róla a te halottai leveleid lesznek azok.

Ne engedd!

Out a törvénykönyv kezében. Az a törvénykönyv, amelyet 1848.

március idusán adott kezembe a megnyilatkozott nép akarat, amely ma újra diadalmas újjászületést ért. Nincs a világon senki, aki szent jogaidat elvitathatná. Csak te ne kétségeskedj, csak te ne vitasd el magadtól. Menj előre büszkén fenségesen, tied a jövendő.

Itt az idő, most vagy soha!

A politikai hétről.

Az elmúlt hét a politikában az ünnepek s a pletykák hete volt. Ünnepelek az egész országban mindenütt március 15-ének emlékeztét s találgatták, vajon mi lesz? Enged-e a korona vagy nem? Jön-e a Király Budapestre vagy nem? Lesz-e koalíciós kormány vagy nem?

A tizenhat meghívott politikus kihallgatása kelety utána nagy csendesség támadt. Mindenki fél azt mondja, mi várhatunk s ezen közben mulik az idő, ex-lexben élünk, újoncok megszávazva mincseink s vajon ki az oka? Ismét az ellenzek?

Azt mondják, a király saját maga dolgozott ki egy programot s államférfit keres, a ki azzal kabinetalakításra vállalkozzon. Ilyen embert azonban áigtha kap, mert az a program a katonai kérdéseket teljesen kikapcsolja, a camterület kérdést pedig a két kormány közt elintézendőnek állítja. Tehát mit fog nyujtani? Ugy látszik semmit.

Lehet különben, hogy az egész hír nem igaz s a király nem programot alkot, hanem embert keres, a ki egy lent es tent elfogadott programmal a helyzetet sanálni képes legyen. Andrássyt már ki iránt a lehetőség teljesen elhídegitült nem tartják ennek. A jövő emberének mondják Wekerlet vagy Darányit.

A jelenlegi helyzet urai pedig gróf Tisza István s gróf Khuen Héderváry Karoly, akik nemzetellenes politikájukkal kedvesek az udvar és a kamarilla előtt. Csütörtökön Tisza István audienciam volt a királynál, mely mintegy 30 percig tartott. Ekkor elment s neuskára Khuen Héderváry Karolylyal tért vissza, kívül együtt körülbelül három ora hosszat voltak benn a Felsősnél s táncoskoztak. Hogy mit végeztek nem lehet tudni. Egy csak a bizonyos, hogy t. i. a király hétfőn, e hó 20-án Bu-

dapestre jön s ott fogja azt a politikust fogadni, akit a válság megoldásával megbíz s aki valószínűleg a kabinet alakításra is megbízást fog kapni. Hogy ki lesz ez a politikus azt még csak sejtteni sem lehet. Talán Darányi, talán Wekerle, talán Andrássy! Egy remény van csak, hogy a jövő hét meghozandja a rég óhajtott kibontakozást s a magyar nemzet reményeinek teljesülését.

Ezenközben pedig egy fővárosi lap a Nap — s egy röpirat meggyanúsítja Bánffy-t s azzal vádolja, hogy az ő makkosságai akadályozza a kibontakozást. Vagyis hogy Bánffy szigorúan ragaszkodik elveihez s ahóly egy joltát sem hajlandó engedni. Hát a mai világban az is bűn, ha valaki nemcsak a választások alatt, hanem azután is ragaszkodik elveihez? Hiszen ezért még dícsért, ragaszkodás illetelmű inkább meg. Jellemzi különben Pisztori Mór, Kolozsvár követének teleplezése, hogy a Nap című újság Tiszszőlő nyer támogatást azért, hogy ellenzéki álaré alatt egyenlenséget lámasszon a koalíció pártjai között.

Az újpart vezérének arcképét különben dr. Virág Márton Ziller festőművész által a pártkör számára megfestette s annak ünnepélyes teleplezése a hó 21-én este 7 órakor leend.

Március tizenötödikének megünneplése.

A szabadság tündöklő napjának lényeg, hozzánk az ország félreszó zugában lakó székelekhez is eljutott, s életét melegeleg lángra gyulasztotta edes hazánk szabadságáérti lelkesítési tudó, független erzelmi polgártársaink lelkeiben mindig égő honszerelmet. A láng fényesen tört után magának e nagy napon, hogy bizonyosság legyen a nyilvánosság előtt is arról, miszerint:

„Nem fajult el még a székelek vér,
Minden csöppje drága gyöngyöt ér”.

Leles hangulatban vonult be kora délelőti városunkba a csikossói gimnázium ifjúsága. A délelőti ünnepség Te Deummal vette kezdetét. A templomban nemcsak

az ifjúság volt látható, hanem sok száz főnyi közönség, mely a Kossuth nóta hangjai mellett vonult az istentisztelet befejeztével a városbába elő. A zenekar rázendített a Hymnusra, mely után Botár Béla lépett ki a városbába erkélyére, honnan messze csengő szép hangon szavalta el Petőfi „Talpra magyar” című költeményét. A lelkes éljenzés lecsillapultával a dalárda Kölcsey Hymnusát énekelte el. Következett Bartha Ignác országgyűlési képviselő ünnepi beszéde. Bartha most is szívből és őszintén szóval. Beszédét lapunk más helyén teljes terjedelemben közöljük.

A nagyhatású beszéd után valóban remekelt a dalárda a szózat elneklésével. Majd Zsögön Zoltán szavalta el saját szerzeményét, leírhatatlan gyűjtő hatása költeményét „A honvédek sírján”. Zsögön Zoltán ugyi költeményének tartalmaival, mint annak átérzett előadásával magával ragadta hallgatóságát.

Miután még a Bálint Vilmos gimnáziumi tanuló Ábrányi Emil „Esküdjünk” című költeményét szavalta el szépen, az ünnepély a Rákóczy indulóval véget ért.

A rendező bizottság az öreg honvédek megvendégelésére gyűjtést rendezett, a befolyt összegből bőven kitelt egy jó ebédre!

Az igazi ünnepély este folyt le a Kossuth szálloda nagyterében. A madéfalvi emlékosztropra vonatkozó tartozás förtészése céljából tetszés szerinti belépti díj mellett szép és hazafias programmu estélyt szerzett a bizottság a város intelligens közönségének. Rádúj Béni Árpád zenekara nyitánya után dr. Ujfalusi Jenő polgármester mint a rendező bizottság elnöke tartotta a megnyitó beszédét. Fejlegette márciusi idusának a jelentőségét, szép reflexiókban vizsgálta pillantott a multa és jelentükből következtetést vont jöjünkre nézve. A lelkes beszédet megtapsolták. Majd a műkedvelő dalkör énekelte el Huber Károlynak „A nemzeti zászló” című dalát. A szép énekről dícsért illeti meg Domanyánc Pétert, a ki a dalardát tanította és dirigálta.

Következett ezután dr. Nagy Béni ügyvéd felolvasása, melynek tárgyát, hangját és szellemét a felolvasó olyan ügyesen találta el, hogy a közönség épp oly élvezettel hallgatta végig, mint a programmu bármely más pontját.

Mihály Irma Jakab Matild szép zongora kísérete mellett igazi művészettel szavalta el Farkas Imrénének „A vén cigány” című költeményét. A szavalat egy jó színésznőnek is dícséretére vált volna.

Wlassits Olgát a rendező bizottság csak nehezen nyerte meg az est számára. Mondhatni, hogy fáradott volt érte. De nem hiába. Népdalokat énekelv olyan kedvesen, annyi bájjal és gráciával, hogy a közönség alig tudott betelni az énekeivel. Épp ezért kétszer is ki kellett lépnie a podiumra.

Dr. Imecs János szavalta ezután Vörösmarty Mihály „Vén cigány”-át. Ezt a költeményt igen nehezű elcsavarni, annál nagyobb méltánylást érdemel dr. Imecs, a ki ezt hibátlanul tette meg. A vén cigányt olyan tökéletesen előadni még nem hallottuk.

A műkedvelő dalkörnek „Dal a hazáról” című éneke után az ünnepélyt Rádúj Béni Árpád zenekara zárta be.

A zenekar közreműködéséért díjat a hazafias célra való tekintettel nem követelt. Rádúj áldozatkészségéért a rendező bizottság e helyütt is elismerését nyilvánítja.

A közönség nem távozott el azonnal, hanem fehér asztalok mellett kedélyes hangulatban a késő éjjeli órákig együtt maradt.

A nagy napot Csikszéprizen is lelkesen ünnepelték meg.

A független erzelmi vezetőcsikszéprizi iparoság egyrésze, s néhányan a polgárok közül dalkört alakítottak, melynek ügybuzgó és szorgalmas vezetője Gábor Gyula községi tanító nem kímélve semmi fáradságot alig pár hét alatt — a kezdet nehézségeit oly széperedménnyel győzte le, hogy az ünnep sikerét már előre biztosította.

Réggel a dalárda tagjai és a polgárság szép számmal gyűlt össze a dalárda használatára Bartha István igazgató tanító által díjmentesen felajánlott helyiségbe, honnan szép rendben záskólat alatti, és a csikszéprizi zenekar Rákóczy indulója mellett vonult a latin szerzatú templomba, háláadó szent misét hallgatott melyet Fáró Simon örm. szerzatúas alesperes plebánus végzett s a melyen Gábor Gyula vezetése mellett saját növendékeit, jó begyakorolt, egyházi énekeket adtak elő oly ügyesen, hogy ez a nagy számú hallgatóságot igazán meglepte. Szent mise és áldás után a nép a templom tere vonulva a dalárda által előadott „Hymnus” hallgatta meg. Ennek elhangzása után Puskás Tamás tanító tartotta meg a nagy számú jelentőségeit ismertető felolvasását: majd Imre I. Tivadar szavalta a „Talpra Magyar”-t, oly kitűnő előadásban, hogy méltán megér-

Március 15.

Itta: Zsögön Zoltán.

Nehéz csatában elhullott nagyok,
Édes szabadságról álmodjatok!
A büszke trónt megrémilő tusán
Ezért véreztetek, ezért csupán
— Én elsirom a rég lükölő panaszt.
Álmodjatok! Ne halljátok meg azt,
Mitől átok két ősök ajkain
S a porló szívben támad újra kin.

Mi tenni már semmit sem akarunk!
Ismét láncot csörgőt vi ez karunk!
Arannyal vonják be békóink vasát
S nekünk tetszik a fényes cifraszág.
És bár itthon koldusként görnyedünk
S külföld előtt kétségessé lett nevünk:
Mi a szemnyel nem mossuk le azér
S hűségünkért magus mosoly a hér.
Gúnyos mosoly! ez fáj, de hallgatunk,
Mert nyomban rá kilüntetés kapunk:
Vihelük oszt! kincünket szerteszét!
Még megcsókoljuk a rablók kezét.

A „régí dicsőség” fedelve már!
Nyakunkra fészkelte a sőtét madár:
Karmával szívünket fecsérja ki
És nincsen egy lélek, nincsen aki

Szélünkbe szaggatná olyves nyakát
S szabaddá tenné a szegény hazát!

Nem látjuk: hogy inog már e talaj!
Hogy csak süket fülekre lel a jaj
És incselgő pribék még ránk nevet,
Nem látjuk meg, hogy vág rajtunk eret.
Eszünkbe sem jut, míg ölelközünk:
Tizenhárom selbből még vérezünk!

Régóta nincs előttünk hős vezér
S mi pusztulunk, Kossuth, Bem, haj!
[nem él! —
S az egykori vitéz sereg — ma már
Lakáj csapat; érdemkeresztet vár.
Orcajúkról a szolgaság leri;
A trónnak hálladékat száz lesi
És köztük oly hitvány nem egy akad,
Ki ősjogunk ellen fegyvert ragad,
Ki bizlató, kegyes mosolyt ha lát,
Eladni kész a vérrrel velt hazát!

S szabadságunk? — csak ezt, csak ezt
[ne!... óh,
A szent eszmény elcséppelt pusztó szó.
Szépen hurokra font himes szalag,
Cukor, melyet méregbe mártanak.
Nyakunk idegen járnol visel,
Nem rendelkezhetünk mi semmivel;
Katonánkat, kincünket bírja más;

A mi diesó jogunk a — hallgatás.
S amig nyomort és megvetést nyelünk,
Kacagva falják fel a kényerünk.

Nem tudni, a végzet mikor talál;
Dicső napunk régen homályban áll:
S ha majd zivatar zúg fejük felett
S villámok korbácsolják az eget
És horzalmos sir nyíl száját reánk:
Tőlünk odaveszhet szegény hazánk.
S akkor prédává lesz az ősi föld;
Rémes kacaj fülünkbe majd süvölt:
„Ez hát, magyar, a büszke öntudat!
Hősök, ti! ha-ha-ha! vitéz nyulak!”
Nem, nem a szent Istenre, nem! soha!
Soha sem lesz sorsunk ily mostoha!
Fájdalmunk szatirja ez csupán,
Nem veszhetünk el emyi vér után!
S szemünkbe sem kacaj a félvilág,
Mig Istenünk egy honfit émi hágy,
Mig vérünkben parányi szikra él
És míg lesz bennünk egy kis csöpnnyi
[vé!

Nehéz csatában elhullott nagyok,
Ti, csak szabadságról álmodjatok!
S ha szől a kürt, fiatal síkra száll:
Édes, szent álmotok valóra vál!

demelte ama lelkes ovációt, mely a hallgatóság harsogó éjenzésében és tapsáiban nyilvánult. Végül újra a dalárda énekelte a „Talpra magyar”-t.

A lelkesültség telőfokát érte el midőn a zászlók megmozdultak, s az indulásra kész nép sorai előtt a zenekar által játszott kezdett „Kossuth Lajos azt fizesse” accordjai fölhangoztak. Mint egy parancsra kezdette a nagy tömeg énekelni és folytatta mindaddig míg kiindulási helyére vissza ért. Ezután határozatilag kimondták, hogy az egyesült élencek vezérelnökökhez üdvözlő táviratot küldenek, mely a következő szövegében feleltet meg:

Nagyságos Kossuth Ferenc ur!
Budapest.

A csikszépvízi március 15-ét ünneplő közönség Balázs Lajos k. albró indíványára egyhangu lelkesedéssel köszi meg az egyesült üzeneteket és föltétlen bizalmáról egy esetleges válaszátnál is biztosítja.

A csiksomlyói román, kath. tanítókörképzetét ifjúsági-ünnepükre az 1848. márc. 15-ének ötvenhetedik évfordulóját sikerült díszgyűléssel ünnepele meg. A változatos tárgyhoz minden pontja a szereplők lelkesültségéről s készfűléséről tanúskodik. Tartalmá, megható beszédet mondott Szabó Lajos IV. éves növendék, melyben az ifjúságot a hősök tiszteletére s hazaszereztetrebuzdíja. Szépen sikerült a „Talpra Magyar”, melyet Hajnódi Pál, IV. éves növ. szavalt. Király Ferenc IV. éves növ. „A hősök emléke” című költeményi szintén hatással szavalt. A program minden pontja jól sikerült, melyek közül nem hagyhatjuk említés nélkül az ének- és zenekar által előadott darabokat.

A csiksomlyói román, kath. fiáim. önképzőkre hazafias lelkesedéssel ülte meg március 15-ét d. n. 2. órákor az ünnepele a III. osztályban folyt le, melyet ez alkalomra szépen díszítettek fel Petőfi s a szabadsághősök képeivel, puskákkal és kartókkal. A Himnusz elhangzása után Gábor László elnök tartott remek beszédet a márciusi napok jelentőségét fejtegetve A vegyeskar a zenekar kíséretével „Ej őseink hazájá” t adta elő pompás összhangzással. Zárocky Jenő VIII. oszt. a Nemzeti dal” szavalt a hatalmas lelkesedéssel. „Petőfi és a szabadságharc címen Kádár Ferenc VII. o. t. tartott nagyon érdekes felolvasást mely komoly tanulmány eredménye volt. A vegyeskar „Őseink emléke”-t adta elő igen szépen a zenekar kíséretével. Ezután Dr. Balló István vezető tanár olvasta fel a pályázatok eredményét. Beszédének bevezető és befejező részét lapunkban közöljük, az eredmény a következő. Az önképzőkörön kívül Balogh Ferenc honvéd 10 koronát, Csató János tanár 10 koronát, Erős József tanár 20 koronát. Dr. Balló István tanár 10 koronát ítélt ki. Dr. Király Henrik 50 koronát ítélt ki, de a lejárt határideje jánus, összesen 7 tétel volt, beérkezett 12 dolgozat, pályadíjat nyert 9. szorgalmi díjat 1. Pályadíjat nyertek Fodor Nándor VIII. o. t. kettőt 15 K. Kádár Ferenc VII. o. t. kettőt (17 K. 50 C). Ábrháim József VIII. o. t. egyet (7 K. 50 fill.) Kovács Gábor VIII. o. t. egyet (10 K). Dombi János VIII. o. t. egyet (10 K.), Vasa Jenő VII. o. t. egyet (5 K.) Gábor László VIII. o. t. egyet (10 K.) szorgalmi díjat Balázs Lajos VII. o. t. (5 k.) A közönség lelkesen megfogadta a nyereséket. A műsor következő pontja Ábrányi Emil „Esküdjünk” ez. költemény volt, melyet Bálint Vilmos VII. o. t. szavalt nagy

hatással. A Hunyadi induló és ezután a Kossuth-nóta fejezte be a minden pontjában sikerült ünnepet. A nagy közönség, mely a természet zafűlőség megfűlőte egy élvezetes ünnepély emlékével távozott. Nagy díszesérett érdemel Donanyácz Peter tanár, kiknek mestri keze az ének és zenedarbokremek előadásán látszott meg.

Előfizetési felhívás.

Április hó 1-ével lapunk új negyedébe lép. Felhívjuk mindazon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetési díja e napon lejár, hogy azt idejekorán megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében szünet álljon be.

Azon tisztelt olvasóinkat pedig, kik eddig lapunkra még elő nem fizettek, arra kérjük, hogy ezt most megtenni sziveskedjenek, mert ez által lehetővé tesszik, hogy lapunkat mindinkább kibővítsük és mind hathatósabban küzdjünk közönségünk és a haza érdekében.

Lapunk irányát és szellemét mindenki ösmeri, akik pedig nem ösmerték, tudomást szerezhetnek róla a mostani politikai mozgalmak idejében. Jelszavunk a független, hatalmas és egységes magyar nemzeti állam és különösen szűkebb hazánk — a székléség — jogos érdekeinek kivívása.

Előfizetési árak:

Negyedévre	2 kor.
Félévre	4 ”
Egész évre	8 ”

Előfizetéseket mindég fölvesz lapunk kiadóhivatala.

Beszéd,

melylyel dr. Balló István tanár a csiksomlyói román, kath. ifjúsági-önképzőkörnek március 15-i ünnepélyén a pályázatok eredményét kihirdette.

Mélyen tisztelt ünneplő közönség!
Kedves tanuló ifjak!

Amióta március 15-ét ünnepelik széles Magyarországon, nem volt még kedvezőbb alkalom a nagyobb örömrre, mint épen most. Szép hazánk egét immár egy emberöltő óta boris fellegek takarták s csak a mai nap volt az, mely újból és újból feltűzette a magyar lelkét. A mai naptól mindig lelkesedést merítettünk a jövődó küzdelmekre. A mai nap megacélozta zmainkat, megerősítette szíveinket, fokozta akaratumkat, megédesítette munkáinkat, melylyel édes hazánk javát kívajjuk szolgáláni.

Ma mellán örvendhetünk. Igaz, hogy még sötét a szemhatár, de a népakarat, az önértetrebredett nemzeti öntudat már jelzi a hajnalpirkadást. Ennek nyomában majd feltűnik a ragyogó nap, melynek lelkelt nemzeteink közel 400 év óta lesve lesi, várva várja. E ragyogó nap a szabad, független Magyarország.

Van-e kebel, melyet nem dobogtat meg e szó?! Van-e arc, melyet az öröm rőzsás pirja nem borit arra a gondolatra, hogy mi már megértett a hajnal pirkadását? Bizonyára nincs. De sok martirja van ennek a hajnalhasa-

dásnak! Alig ismerünk nemzetet, mely annyi véraldozatot hozott hazájának, mint a magyar. Ki tudná összeszámolni a haza szabadságiért elesett hőskö? Ki tudná megmérni azt a retentő bánatot, nyomort, keserőséget, szenvedést, mely a magyart érte? Egyedül csak a jó lsten tudja. De a sok szenvedés meghozta gyűntőcseit, mert in „megfoggyva bár, de örve nem, el nemzet e hazán”. Megfoggyunk, mert dicső őseink vérükkel áldoztak, de élünk, mert a bölcs isteni Gondviselés örökös felettünk s erőt ad, hogy kötelességeinket mindnyájan lelkiismeretesen véghezűssük nem saját magunknak, hanem édes hazánknak javára.

A munka, még pedig a kitartó munka a mostani kor jelszava. Ez ma az az áldozat, melyet mindnyájunknak meg kell hoznunk teljes örökököl. Ha 48 ifja és örgég életét tudta áldozatul hozni a haza szent oltárára, korcs, elájult volna a mai nemzeték, ha nem tudna, nem akarna dolgozni.

Ünnepelhetünk-e mélfőbban, ha legdrágább kincsünknek, szíve: zánknek mai ünneplő munká . . . . . teljük a hazának. Bizonyára nem, tehát ime kedves tanuló ifjak a ti u kaitok eredményét, mint áldozati aján-dekot, ajánlom fel hazáknak. Zseng: ez áldozat, mint szengék vagytok ti, de nemes, törekvő lelkek szorgalma hozta létre s ezért annál becsesebb. Drágábbat most nem kell adni, de ha kell, adtok, adunk.

Mélyen tisztelt ünneplő közönség! Kedves ifjak! Ime ez a zsenge áldozat, melyet törekvő ifjaink méltóvá tesszik a mai nagy ünnepet. Akik nyertek, büszkéek lehetnek kitartásukra, akik nem, azok törekedjenek mélyöbben behatolni a kérdésekre. Kitartó munka mellett az eredmény sem marad el. (Következett az eredmény ki hirdetése).

De ne fejezzük be a mai ünnepet kellő találások nélkül. Kedves ifjak! Szeretném, ha mindnyájatok lelkéhez hozzáférhetnék s így amit mondok, nem lenne hiábaváló. Szívetekhez, lelketekhez, józan eszetekhez szölok s kérve kérlek, munkálkodjatok. Ez a szegény Magyarország, melynek nincs barátja, csak tömérédek ellensége, csak munkát kíván töledek. Munkát, még pedig kitartó munkát, melyet föleml a benső, szívbeli vallásosság s megédesít a nemes öntudat. Tudjátok-e, hogy csak töletek függ a haza jövődó sorsa, boldogsága. Tanuljatok, dolgozzatok lelkiismeretesen itt az iskolában, mert nem nekünk, nem szülőiteknek, nem az iskolának, hanem az életnek, Magyarországnak tanultok. Im szülőitek minden áldozatot meghoznak, csakhogy képezeték magukat, tanáraikat szívvel-lelkekkel melléttetek vannak, hogy kellő kiképzést nyertesek. Higgyétek el szegény hazátnak nios nagy szüksége van munkás, lelkiismeretes, becsületes polgarokra. Neimzeti létünk, önálló-ságunkat ezer veszedele: fenye e i. Talpon kell lemnünk, mint a jó katonának. Ha azt akarjátok, hogy leu - sön az a ragyogó nap, melynek re rengő sugarai most kezdik átörni a nehéz, sötét fellegeket, s csakugyan édes hazánk jövő nagyságát hirdesse, akkor

rajta, szedjétek össze magatokat. Be-szűbeli kötelessége ez minden magyar ifjunak, ki jó hazai akar lenni, méltó azokhoz a dicső ösökhöz, akik nem sajnálták még életüket is feláldozni, ha a haza kívánta.

Március 15-e. Adj erőt, lelkesedést az ifjuságnak, hogy megértve, átérzve a nagy idők tanulságait, felfogva a munka hívó szózatát, legyen munkás, derék, becsületes, hű s így később jóraváló honpolgár. Rázd fel az alvót, serkentsd a gyengélt, kintásra buzdítsd az erőst; hogy mindnyájan egyforma elszántsággal küzdjenek most és a jövőben. Segítsen meg erre mindnyájatokat a jószágos Isten. Eljen a haza! Eljen! Eljen!

Önnepi beszéd.

Tartotta: *Bortha Ignác*, ügyvéd, országgyűlési képviselő 1905. március 15-én Csikszeredában.

Meltyen tisztelt ünneplő közönség!

Édes hazánk Magyarország nagy álmot álmodott. Fiai sorából lököt támadtak. Mint elérhetlen, fölélel, édes boldogság vonult el szeméi előtt a XX-ik század e reggelén az önzetlenség, erőteljes duzzadó felségés ébredés. Az az életörös nemzeti tavasz, melyben ő, a még gyermek nemzet, — kit ócsáróli vénhednek tartottak — világtörténelmi tettekre hivatott, isteni küldetéssel megbízott, örök eszményekélt megérsített lérfiúként jelent meg azon ideális küzdő tere, mely az emberiség dolgos, küzdelmes veresjékezésének, egy jobb és boldogabb jövő utáni sahajozásának színtere; — ott a nagy világtörténelemben, hol csak az igazi erkölcsi érdem érvényesülhet maradandólag.

S fölragyogott előtte a szent korona fénye. Megdicsőülten csemekedt föl előtte a nemzet, mint az állan életet egyedül beöltő erő. Eltűnt az idegenek gyűlölete, eljűnt a hátatlan honfitársak a nemzeti-ségek áspirációja — osztozni e mindent adó haza drága honjain. A pénz, a kincs elvesztéi varázserjeit a „haza minden előtt” fiainak szívében. Uralkodója beolvadt a szent korona mithikus, egységes testébe. Egy nemzeti gondolat, egy vágy, egy akarat, ágyasztá minden fiának kebelét: életre kelteni a szunnyadó, a félig haltott hazát; életet önteni s lelkesedést kelteni a közönséges erkölcsi-ségek nyomában született, sceptikus, falánk, semmire sem lelkesedő, sápadt honfiakba.

Oh be boldog volt a nemzetnek ezen álmódó éjszakája! Mily más világban, mily megdicsőült nagyságban állt előtte a haza!

Fiai bepillanthattak a jövő titkos méhébe. A multban fűlhalmozott, de erényiden heverő erkölcsi erő bizalmat önte azokba is, kik önmaguk érdemtelenségélt télték magukat aktív nemzetélt válni. A hosszas féltálmom, az 1849-től 1865-ig terjedő nemzeti elnyomtatást követő féltálmom, a maga megalkuvó bölcsességélt, elszűbbasztotta idegeit; a küzdelmeteljes fényes mult, a jelen s a jövő egy nagyszerű képhe szövődött össze s az elragadóan szép álomtól fölfrisztülten, tettekre készen ébredé föl a Nemzet!

A megújódásnak ellenállhatlan szűkségérzete féltálmom, s termékenyítőleg raggett át egyszerű fiainak szívén. Hál fiainak és nem paróitáinak szívén. Ismeretlen, kis nevű emberek kerültek fel a törvényhozás szent csarnokaiiba.

De hiszen kell-e külső fény, mester-séges ragyogás az igazságnak? Kell-e kincs és hatalom, hogy Isten teremti, nagy gondolatit tetést öltsenek? Tekintsetek amaz apostoli kis csapatra! Vaj kik ök? Császárok, hadvezérek, hercegek, milliósok, kormány kegyenek? Oh nem! Közönséges halászok és vámosok. Egyszerű, de lelkes

emberek, kikben az erős hit ő; kik által az Ur szól, s minden hadiszer nélkül ledöntik egy világ birodalom rengeteg épületét; ledöntenek egy civilizációt, melynek emlékeihez ma is záródok utra két a művészet és tudomány; ledöntenek egy oly hatalmat, mely az akkor ismert egész világot uralta, s imperiumának aquillás bélyegeit (a római világáhtalom hadi jelvényei) nyomta Európa, Ázsia, Afrika meghódított vidékeire.

S kik ök e világhódítók? Talán azok az egyszerű halászok, azok a vámosok? Oh nem! Az isteni teremő nagy gondolatok! Mert mélyen tisztelt ünneplő közönség! az erkölcsi igazságok körül forog a világ! Ezek az egyszerű, mindnyájunk által ismert, s könnyen felfogható igazságok tartanak itélőszékét korról-korra a népek, államok és hatalmak fölött s jaj annak az országnak, s jaj annak a nemzetnek, melynek gyermekei elvesztik fogékonyságukat ezen tisztá életérő, az isteni igazságok szeretete iránt. Jaj annak az országnak és nemzetnek, melynek fiai az egyéni gazdagodás, a cím, kiüntetés, husos fazék, dinasztikus kegy s más hasonló helyeségeknak, mint megannyi aranyhorjunak áldoznak! Jaj, mert eljön az a Mózes, eljönke a nagy események s el-lenállhatatlan ledöntik s összetörök a bel-ványokat, letiporják azok szobrai és széthánják az ocsmány áldozatokat.

Édes hazánk magasatos álma részben valóra vált. A magyar nemzeti függetlenség hívei fényes győzelmet arattak. Fényesen győztek pénz és hatalom nélkül, a pénz garnadái és a hatalom sokasága ellen. Bár csakis a hazaszereteti és honfiai lelkesedés volt egyedűli, de lángoló fegyverük.

Elhaló reményem fölelevenedett! Mert van még jellem a magyarban! A modern profitos és provisiós szellem orgiái között és tud még lelkesedni a magyar haza szent javaiért. Tud még ingyen is, tud kölésségérzetből; tud meggyőződésből cselekedni is, ha kell, mert vannak még eszmények. Oh hazám gyermekei! Ne feledjétek hallhatatlan őseink sok dicső küzdelmeit. Ne feledjétek azokat, kik a szabadságot, a haza, a nemzet jogait többre becsülték a nemzet életében, mint a jövedelmeknek akárhány milliói fokozását is.

Ne feledkeztek meg hátatlanul azokról, kik a közepes vagyomu nemzet politikai önállóságát jobban szerették, többre becsülték, mint a felszabadság gazdag kilátásait. Mert mit is ér a millomos örökség, ha mellette maszakadán, ágyhoz szegyezve, az élet végéig télluésére és nyögésre van kárhözotatva az ember!

Nem is feledkezett el ezekről a magyar. Mert sikoltott ismét a harci sip, s egyszerre, mint egy ember riadt föl a nemzet s egyszerre és újra az 1848-as idők március 15-ének szelleme legte át Magyarországot! Miként a költő zenge:

Egy szóvá, egy érzelmemé

Olvadt össze a haza;

Az érzelem lelkesülés,

A szó szabadság vála.

Ismét megújíthatok március idusa újja teremőinek kívánságai!

És mit is kívánt 57 év előtt a nemzet?

Jövel te édes vigasztaló, oh emlékezet! Tárd föl a multak látóolat és gyujtsd meg az emlékezés szövetekélt, hadd lássuk nagyjainknak, a dicső félisteneknek az idők mérltelenségélt tululó nagy eszményeit, nagy kívánságait és dicső cselekedeteit!

Kivánták pedig a híres 12 pontban: 1. A cenzura eltörölését, a gondolat felszabadítását: a sajtó szabadságot.

„Sajtó szabadságot, csak ezt ide! Ez oly nagy, oly mindenható ige A nemzetben, mint Isten „legyen”-je, Melylyel egy mindenségért teremte!” zengé a sajtószabadságról Petőfi, a láng-lelkű költő.

2. Felelős magyar miniszteriumot, a régi felelőség nélkül dikasteriumok helyett.

3. Évenkénti országgyűlést, mely a nemzeti gondolat fejlődést vezesse s nemzeti akarata érlelje.

4. Törvény előtti egyenlőséget, hogy az ember érvényesüljön és ne a rend, ne a felekezeti érvényesüljön.

5. Nemzeti őrséget.

6. Közös teherviselést.

7. Az urbéri terlek megszüntetését: hadd legyen a felszabadult jobbágyosság is ura annak, a mije van; legyen munkájának gyümölcse az ővé.

8. Esküdszékét, hogy polgártárs ítélen a polgártárs tényei fölött.

9. Országgyűlési képviselölet az egyenlőség és népképviselölet elvi alapján.

10. A hadsereg esküjét a magyar alkotmányra.

11. Az idegen katonaság eltávolítását az országból.

12. Uniói Erdélylyel, mely a külön nemzeti fejedelemiség megszüntése óta Ausztria felhatóság alatt állott.

E 12 ponthoz járult később a magyar nemzeti bank felállításása is.

Ez volt ama dicső 48, mely az idők végtelenségélt lelkesíteni fogja a magyart!

Az idők azóta sokat változtak. Magyarország 18 évnel hosszabb ideig snyitelt az absolutismus jarmában, csak azért, mert imént elősorolt igazainak, eszményeinek megvalósítását megkísérelte. Ezen absolutismusra 36 évi alkotmányos kormányzás következett, mely véglelemzésében nem sokkal volt jobb az absolutismusnál. Sőt sok tekintelben még azon is túltelt, mert a nemzet igazainak nagy részét elszakasztotta, vagy meghamisította. S ez sokkal veszedelmesebb, mint az absolutismus jogfosztogatása, mert ezt törvényeink segélyvel még visszavivhatjuk; de a miről a nemzet, vagy ennek nevében a kormány önként lemond, azt vissza szerzeni többé nem lehet. De 1905. január 26-án végül felelt is ítélt a nemzet, fényesen megközdövény az a harcot, mely a nemzet jogai és igazaival 36 éven át hűtlenül sófarkodókat véremlkü diadalában lesujtotta, s azok a 48-as jogos követelmények, a változott idők és viszonyok által kivánt mértékben újra fölszűre kerültek, előtérbe léptek s természetes erejükben és teljes jogosultságukban bizva, teljes megvalósulást követelnek. Mert a felsorolt 48-as dicső eszmékkel igen sok még ma is, csak kegyes óhajtat, melyek pedig csak félig-méltig valósultak meg.

Most is tehát csaknem olyan szűkség, mint 48-ban kívánni, hogy legyen teljesen szabad a gondolat s annak kifejezése minden polgár részére és érdekében. Mert az a sajtó és gondolat szabadság, melynek korrektívumai a hatalom erkölcsellen presztíziója s a megvásárolhatóság: az nem sajtó- és gondolat szabadság. A nemzet minden fia számára követeli a gondolat szabad nyilvánításának lehetőségét; kívánja a földmives részére a tőzsde lovagokkal szemben, az iparos részére, a gyárak zarnokoskodásával s a kormány subvenciók kiségitő tevékenységével, a hivatalnok részére, felsőbbeségtel szemben!

A nemzet a lefolyt 36 év alatt eléggé megcsömörölt a felelős magyar miniszteriumtól, melyet még soha felelőségére nem vontak. Sőt még egy Khuen Hédervány e nagyobb szabású parlamenti botrány hős tagja lehet annak.

Készségbeérés környezte a parlamentarismus önzetlen híveit. Hiszen a hét a bizonyítás, hogy a parlamenti többség nem a valódi nemzeti többség, következöleg a miniszterium felelőségére sem minden esetben alkotmány biztosíték.

Valóban felelős miniszteriumot sürget a nemzeti akarat; — az a nemzeti akarat, mely előbb létezik, mint a paragrafus, s amely egyedül ad erőt és tartalmat a paragrafusnak is.

Más szóval követeli a nemzet, hogy a parlamenti többség a nemzeti többség

valóságos visszatörzése; a többségből kikerült kormány az igazi nemzeti akarat hordozója legyen. És hogy ez megvalósulhasson: azért kívánja a választási jog kiterjesztését. Mert lehet-e a parlament a nemzet közvetlenége, ha annyi millióból csak néhány százazernek adható meg az e' jog politikailag is tevékeny életet éhni?

Evenkénti s olyan országgyűlést sürget a szavazó tömeg helyébe, mely átérzeze hivatásának magasatos és nagy felelősséggel járó voltát.

Országgyűlést sürget, melynek főgondja ne a jövődelmező ko. nánymegbizatások, ne a husos fazék annyiféle fajtája, ne a karzati hölgyközönség s a budapesti mulatók ledér élvezete: hanem a haza jólete s boldogsága legyen.

Törvény előtti egyenlőséget követel. Mert meggyőződött, hogy a vagyontalan osztály ugyanazon jogszabályok mellett is mindig a röviddebet illetélen huzni a gyonosokkal szemben.

A társadalmi ellentéteket intézményekkel kell kiegyenlíteni, melyre a codificatió nális politika van hivatva.

Főlszabadítani a modern jobbágyasgot is, -- ezt a termelési tőke nélküli munkás osztályt, mely csak munkája után él.

Belátta a nemzet, hogy a gazdasági szabadság s konkurrenczia marakodását s ezzel a munkaerővel s közvetve magának az embernek áruvá süllyedését vonja maga után. Főlszabadítani a munkás embert a kereslet és kínálat fluctuatioja, fel a munkabér vastörvényének járma alól, mely a szociálpolitika van hivatva.

Vallási egyenlőséget is sürget, hogy egymás vallási meggyőződését igazán tiszteljék; hogy a vallási meggyőződésnek ne legyen a polgári és politikai jogokra és pályákra kihatása. Tehát a vallási meggyőződés szabadságát követeli a liberálismus meggyőződést kiölő közömbösségével szemben, mely a vallástalanságba s ezzel az erkölcsiség elközömbösödésébe kergette már is közéletünket.

Nemzeti hadsereget követel, mely átérzeze s felfogja magyar nemzet világtörténelmi hivatását, integrans része legyen a magyar alkotmányának; melynek mozdulatai s műveletei fölött is a nemzeti akarat s ne idegenek döntsének, mint most.

Közös és arányos telviseletét; az adórendszert reformját, hogy a millionos ne ugyanazon arányban járuljon az ország szükségleteihez, a nemzet terheilez, mint az alig éltető kisgazda, vagy iparos.

S azt gondoljátok, kedves atyáimiai, hogy az urberi terhek teljesen és végleg megszűntek? Csodalótok! Mert hiszen nem olyan nyomasztó-e hazánk anyagi s közvetve szellemi fejlődésére is a közös vámterülettel gazdasági alárendeltségünk s függőségünk Ausztriától, mint -- bárcsak egy osztályra -- volt az urberi teher? Dolgozó a jobbágy, de munkájának gyümölcsét csak részben élvezhette, javarészt más kapta és fogyasztotta el. Nem egészen így vagyunk-e mi most -- az egész nemzet a közös vámterülettel? Ausztria az ur, mi a jobbágyaság. Csak azt tehetjük, ami neki hasznos; csak akkor változthatunk ezen, ha ő beleegyeznek.

Az unió Erdély s Magyarországgal kötött végre van hajtva, de ez is magyarországi részek javára. Hiszen tekintetek meg s hasonlítások össze, hogy hány magyarországi hivatalnok van alkalmazva az erdélyi területen s hány erdélyi a magyarországi részekben s mindjárt tudhatjátok, hogy az előny melyik részen van.

Oh de végül egy újabb uniót is ohajt a nemzet s ezt kegyeletes, de férfias lélekkel ohajlja. Egybe akar olvadni uralkodójával is!

S itt csak ohajt és epedl Szent István dicső koronája isteni dicsőségnyi veszi körül érzelmvilágában a király fölött személyét. Ösztönösen átéri, hogy ily szabadságszerető nép nemzeté csak a tekin-

tély tisztelése s átkarolása mellett tömörülhet. Tudja, hogy a pillanatnyi haszonnal maradóndóbb a méltóságteljes nagylelkű szeretet.

Most még sahajozok a nemzet ezen legszebb és legbenségebb unió után. De az erős ohajtás lassankint loyális nemzeti akarrattá változik át. Hódolni híván Szent István utódjának, de ezt az utódot másként, mint a magyar szent korona viselőjét képzelnem nem tudja. Ez a szent korona pedig a nemzeti egység szimboluma; annak a nemzeti egységnek, melyhez a király is tartozik. Hiszen a király is belül van az államalkotó nemzet keretein s a magyar közögy szellememétől áthatott hazafi divergens, idegen érdekek eszközeiben ezt az etikai hatalmat elgondolni sem képes.

Oh ez az unio! a jövő nagy és örvendetes uniója, melyet a nemzet 1905. január utolsó hetében nagy ítélettel dokumentált, mikor megfosztotta a hatalomtól azokat, kik a korona és a nemzet meggyőződése közé lurakodtak.

Sokkal szentebb a magyar nép tudatában a király, hogy sem jő akarrattá csak kétségbe is vonlatná. De tudja, hogy csatláráncként övezik Bécsben egy más hatalom emberei. Tudja, hogy elmagyarázzák helyzetünket s előtörő gondolatainkat hazánk tévedő s nem rikkán öző nagyjai is.

Idé kívánja azért királyát a nemzet mi közénk; oda abba a magyar királyi udvarba, mely az igazságos Mátyás lényes udvarát varázsolta vissza.

Közvetlen tapasztalat, önálló, modern uralkodói gondolkodás után sovárog a nemzet, melynek oly nagy és szép példáját nyújtja a németek népszerűt, nagy uralkodója.

Keresztülviheti-e, megvalósíthatja-e mindezt a nemzet? 1848. március 15-ének szelleme lengt át újra a hazát. Ez a szellem pedig győzelemre hivatott, mert összhangban van a magyar államiság létfeltételeivel, fejlődésével; mert a világtörténelmi haladás nyomdokain halad.

Hogy győzünk-e ez irányban is? -- ez a magyar nemzet erkölcsi erejétől, meggyőződésének következetes s megalkuvást nem tűrő érvényesítésétől fog függeni.

A nemzet január 26-iki nagy ítétele ennek az erkölcsi erőnek, a meggyőződés alakító, fejlesztő hatalmának kétségtelen bizonyítéka. Ez záloga is erős reménynek, hogy tovább is közdeni fog s verejtékes munkájával kiérdemlendi a jövő unióját s teljes szabadság dicsőséges fölvirradását. Mert hisz: „Az érdemel csak életet, szabadságot, ki azt naponta megvalósítani kénytelen.”

Van részünk benne bőven. Dynasztria, Ausztria, nagyhatalmi ábrándok, nemzeti-ségi törekvések, intrikáló magyarok, saját szenvedélyeink s közéletünk erkölcsi fogyatékságai: bőven részesítenek ebben a napontai hódító küzdelemben.

De hogy mindezt tudjuk és ismerjük: már jele a harcépességnek s a győzelemnek bizonyos záloga.

Ősinek erkölcsi érdemei; az évszázados közdelmekben felhalmozott erkölcsi erő; Isten oltalma, kinek nagy koncepciójában a magyarságnak világtörténelmi misztérió jutott; az eszmények, az őnzetlen hazafiai szeretet iránti fogékonyság fölébédése: mind-mind a biztos győzelemről jósolnak.

Mert az nemzet, melynek akarrata a legutóbbi választásokban elsőpörte az idegen s nemzetellenes politika tudatos és öntudatlan szolgálói; az nemzet, mely uralkodójának tartozó tisztelétét még soha sem szegte meg; az nemzet, mely hosszú helyett mindig csak megbocsátani tudott; az nemzet mely többre becsülte a politikai függetlenséget, mint az üres kiüsdögoknak hízgelő udvari kegyeket s kinttente: az a nemzet győzelemre, diadalra van hivatva.

Hallom is, hogy valami úr a levgyőben,
Ez nem az az tavaszok szelid szel!
Új harcokba hód zengő szónak szónival
Ardító! Kérptök fele!
Fél nemzetem!! Csak egyszer még morózen!
Puzitón s torontón újra ócsérl!
Fél nemzetem! S mint hajdan, ugy azot is újra
Lásák a régi fölvilágyerűt!

Legyen az új nemzeti ébredés egy jobb és boldogabb jövő pirkadó hajnala és biztos záloga!

Egy szívvel, egy lélekkel kiáltunk: örökre éljen hazánkban március 15-ének hatalmas dicső szelleme!

Éljen a haza!!!

HIREK.

Személyi hír. Góri Majláth Gusztáv erdélyi püspök a 10-én Csíksomlyóra érkezett.

Kinevezés. A király Ifj. Vattay József versei járásbírósi aljegyzőt a gyergyószentmiklósi kir. járásbíróshoz albróva nevezte ki.

Külföldi hírek. A király Dr. Koós Mihály-nak a székelyföldi miniszteri kirendeltség ügyének ellátására megbízott miniszteri segédülkőnek ügybizó szolgálatai elismerésül a Ferenc József rend lovagkeresztjét díjmentesen adományozta.

Bíró választás. Csíkszentteleken Balog Lene eddigi bíró megronált egészeze miatt ezen tisztégre lemondott; az új bíró választásának határidejéül 1905. évi november 14-ikét tűzte ki a járási főszolgabíró.

Halálozás. Bálint Károly esikdánfalvi székelyi, gyulafehérvári papnövendék élete 22-ik évében folyó hó 15-én este 8 órakor hosszszarvasúds után esikdánfalván meghalt.

A vármegyei közigazgatási bizottság ülése. A vármegyei közigazgatási bizottság március 13-án tartotta rendes havi közgyűlést Bece Antal alispán elnökölte alatt. — A szakelőadók előadása után tudomásul vette a bizottság azon belügyminiszteri rendeletet, meg a marosvásárhelyi anyakönyvi felügyelői állást megszünteti. Ezentul tehát a felügyelet az alispán és a főszolgabírák fogják teljesíteni. Megesemmisítettek Csíkszentimre község képviselőtestületének azon határozatát, melylyel Jakab Gyula szemnartoni lakosnak, mint a szentimrei Olthíd vállalkozójának a községi út és hidak használataért megállapított díjból 50 koronát engedetet. Rubinstein Mór háromkúti fakereskedő egy erdei vasút engedélyezéséért folyamodott. Kérésének helyt adtak és a közigazgatási bejárás fogantatására határidőül folyó hó 31-ikére állapították meg. A vármegye részéről a főjegyző kildetett ki. A dírtól erdélyi bírokosságnak azon határozatát, melylyel Márton Tamásnak az új havasi fák értékesítése körül tett fáradsága és kiadása megtérítésére a fák vételárából 10%, megszavaztatott, az az elleni panasz elutasításával helyben hagytt.

Taplaca község képviselőtestületének azon határozatát, melylyel a már 4 év óta ottan letelepelt s így halgatólag a község katelekébe lépett Lásch Gusztávot felvételi díj fizetésre kötelezte, utóbbi fellebezése folytán megesemmisítettek. Egyel apróbb ügy elintézése után a gyűlés 3 órakor véget ért.

A csíksomlyói róm. kath. főgimnázium Mária-ünnepe. A csíksomlyói róm. kath. főgimnázium ifjuságának Sárlos Boldogasszonyról nevezett Mária-kongregációja a „Szeplőtelen fogantatás” hitágya-

zata kihirdetésének 50-ik évfordulója alkalmasból folyó 1905. március 24-én a gimnázium nagytermében Iskola-i ünnepélyt rendez, melyre a t. szülöket és tanügybarátokat tisztelettel meghívja. — Az ünnepély rendje: Reggel 9 órakor szent mise a Szentferencrendiek templomában. Ezután a gimnáziumban: 1. „Nyitány” Auerlötöl, játsza az ifjuság zenekara. 2. Ünnepi beszéd, mondja Gábor László VIII. o. t. 1. praelectus. 3. „A Széplételehez”, írta Bán Aladár, szavalja Bálint Vilmos VII. o. t. 4. „Pázmány dicsénete”, vegyes kar. 5. „Mária Immaculata a magyar irodalomban” című pályadíjnyertes művéből felolvás Kádár Ferenc VII. o. t. 6. „Regina coeli”, írta Várady Antal, szavalja László Antal IV. o. t. 7. „Boldogasszony Anyánk” Vegyes kar. 8. A három kassai vértanúról felolvas tart Friedrich Alajos VIII. o. t. 9. „Mária”. Vegyeskar zenekarrésszel.

Titkos tanácsosi eskü. A király március 16-án eskettette fel Mikó Bálintot Csikvármegye volt főispánját titkos tanácsosi minőségében, majd az általános kihallgatáson az új titkos tanácsost kihallgatáson fogadta.

Szentgyakorlatok Csiksomlyón. P. Halmi Antal karmelita atya a csiksomlyói r. k. főgimnázium ifjusága részére március 15-től kezdődőleg szent gyakorlatokat tartott, melyek folyó hó 19-én végződtek. E szent gyakorlatokra f. hó 17-én (pénteken) megérkezett gróf Majlát Gusztáv Károly erdélyi püspök ur is.

Ingyenes balesetbiztosítás a székely akció keretében. A földművelésügyi min. miniszterium székely kirendeltség, tekintettel a Székelytől nagy kiterjedésű erdőségeiben dolgozó székely munkások foglalkozására, melyből kifolyólag azok mindenféle baleseteknek vannak kitéve és évenként sok munkás elpusztul, vagy nyomorékká lesz; szaporítván a keresésképtelenség s a gyámoltalanul hátrahagyott özvegyek és árvák számat — felhatalmazást kért és nyert a földművelésügyi miniszteről, hogy a folyó évben az országos gazdasági munkás és cselédségély pénzrátára a kirendeltség saját alapja terhére beírathassa tagokul az erdei munkálat foglalkozó székelyeket. Ezen felhatalmazás alapján a miniszteri kirendeltség az évi 1—1 koronát tevő biztosítási díjat havonként utólagosan kifizeti az illetékes községi előjáróságok kezéhez, amelyek a munkásigazolványokért jelenkezőket egyúttal a segélypénztár rendkívüli tagjai közé beírják s azok névjegyzékét havonként a kirendeltséghez beküldeni.

Állami elemi népiskola építése Mezőságon. Csik Mezőság községben az eddigi felekezeti iskola államosítatván, egy új iskola építtet felépítése véterett torvé. A valóság és közoktatási miniszter az építés alkalmával teljesítendő munkálatokat 21276 koronára 64 fillér erőreig e gondolványt oly formán hogy a jelzett összegből 4254 korona 31 fillér a község által tog a közti és igazságszámának megváltása fejében kiszolgáltatni. Ezen feltétel mellett a munkálatok kivételének biztosítása céljából 1905. évi április hó 8-án d. e. 10 órakor a szerződai kir. építészeti hivatal helyiségébe a zárt ajánlati versenytárgyalás megtartása már ki is tisztezt. Vátlakozói ajánlatok tehát zárójánlatokat nevezett nap d. e. 9. óráig nevezett hivatalhoz 5% bántámpont igazolás mellett beadhatják.

A dítről „Polgári olvasókör” husz-három héttől imént sikerült ténemulatságot rendezett. Ezáltal is igen szép közönség gyűlt össze s a kedélyes mulatság a késő hajnali órákban ért véget. A polgári olvasókörtől el lehet mondani, hogy Dítrőlön ma-holnap egyedül marad azon társadalmi tényezők közül, melyek a társadalmat képeznek összehozni a valóban sajnálatos jelenégek, hogy a feladat megoldásában s mű-

kodv-ló szintársulat s a: „Olvasókör” gátlóva vannak, mert e két köznevelései intézmény taghatatlannal szép multra tekinthet vissza. Azonban azt hisszük nem esnlődünk, ha a hanyatlás okát társadalmunk anyagi helyzetében, főképp az emberi gyarlóságban keressük.

Rejtjelmes gyilkosság: Csikszentimre községében folyó hó 13-ikára viradó éjjelen egy korszakban közéletben az uton egyáltalán és halva találták Farkas Lajos fiatal odaváló legényt A tettest még nem sikerült kinyomni.

Ij vasut I darhelyemegyében. Mult héten volt Parajdon a kiskülföldi-válgyi hely-erdekű vasut sovárad parajdi részének köz-igazgatási bejárása. A tervezett vasut Sovárad állomástól indul ki és Szávata közbelső állomáson át haladva Parajdon végződik Husza 11 kilométer lesz. A vasut kiépítésével I darhelyemegye Sováráknak régi városa teljesül s az új vasut hivatta lesz a parajdi Sólhegy kimerésztelen kincsét hozzáférhetővé tenni, valamint a sövdek tús erdőségeinek okszéri kihasználását lehetővé tenni. Már is vállalkozók lepték el a vállalat. Egy angol cég nagyszabású szodagyártat akar létesíteni s e végből löpéseket rtt a penziügymiszternél évi negyedmillió mizsa korházason öleső árban engedélyezésért. A közbirtokosság andest bünyáját pedig egy vállalkozó 25 évre vette kézbe.

Fontos Amerikába utazóknak! A magyar kormány az Amerikába való utazást most már Brémán át is megengedte. Fiumén át Amerikába szoló utlevélek most már Brémán át is érvényesek, ha az illető utas egy Bremennek szoló hajójegy birtokában van! Ki Brémán át akar utazni, annak okvetlenül kell ottlónról 20 koronát előre Brencure előlegnek beküldenie, mire rögtön megküldetik a hajójegy. Jöegszéség és munkaképes munkások, akik az amerikai rendeltetési helyig szoló vasúti jegyet kifizették és azonkívül még 50 koronát készpénzben felmutatni tudnak, Amerikában bebocsátást nyernek. Akinek barátjai vannak Amerikában, hozzá magával azok címeit. Szembetegek vagy egyéb testi fogyatkozás-lan szenvedők, 50 évnél idősebb személyek vagy olyanok, akik valamely Amerikában levő gyárral szerződést kötöttek, mely szerint ott bizonyos meghatározott bérrel dolgoznak, Amerikából visszautasítatnak. Rutinban valamint Bremenben minden kívándó megvizsgáltatik, mindenki tehát, a ki Bremenben hajóra felszáll, előrelátólag Amerikában bebocsátást nyer.

A honalapító Árpád apánk halálának ezerezes fordulója 1907-ben lesz. Ezen alkalomból Benel Ferenc Kolozsvar városi bizottság tagja, városi lb. főügy, mint az Ellenzék írja indítványt terjesztett be, hogy a nevezetes évfordulón a magyar nemzet és ennek bárhol levő minden fia s leánya szenteljen gyászünnepet a halhatatlan fejedelem emlékének ország-világszerite, de legfőképpen a szent sírhelynél.

A baromfiak helyes takarmányozása. A magyar királyi állattudományi és takarmányozási kísérleti állomáson kísérletek folytak annak eldöntésére, vajjon szükséges-e a tyukoknak takarmányuk közüi kavicsot adni? A kísérletek eredménye szerint teljesen szükségtelen, hogy a tyukoknak oly rövid időre, míg a hizlalás elurt, (az intenzív hizlalás legfeljebb 15 napot vesz igénybe), kavicsokat keverjünk az élelmük közé, mert a tyukok zuzájában mindig van annyi kavics, annnyi a takarmányzomok szétzúzósához szükséges. Eldöntetlen marad azonban az a kérdés, vajjon az emésztés zavartalanul megy-e végbe, ha a zuzájában kavi-

csok egyáltalán nincsenek. Ennek eldöntésére a esikéket mindjárt kicélelésk után meg kell-e akadályozni abban, hogy kavicsokat szedjenek fel. Az a kiférlmény, hogy a tyuk a e féléknek ugyszólván már az első takarmányszemmel kavicsot is ad, amedől szól, hogy a kavicsok a mechanikai emésztéshez nélkülözhetetlenek. Az azonban kétségtelen hogy hizlalás közben fülösleges a tyukoknak kavicsot adni.

Megakadályozott tagosítás. Mezősáros István felvinci főszolgabíró és Grünfeld Mór felvinci lakos dombrói birtokosok a dombrói határ egész területére kiterjedő tagosítás elrendelését kérelmezték. Székely Miklós kir. táblai bíró, mint kikélttő bíró, a tagosítás megakadályozására felügyelőbírást ki is tüzte Dombró községházához. Min-tion tartani lehetett attól, hogy a nép ellen-nezi fogja a tagosítást, már elege 30 esen-dőr lett összevonva egy főhadnagy vezetésé alatt. Ez a gondolkodás nem bizonyult felelősenek, mert e miatt a bízottság a fa-bula ért, egy esemő ektelenül káromkáló, kiáltozó asszennnyal találkozott s majd, a midőn a község ázához ment, az ott már összeegyülkezve volt mintegy 200 főnyi népség „perret” „az Isten ne segítsen” kiáltozással fogadta, keresztet vetett és kúp-dósádból A tárgyaló bíró konstátálta az alábbiakok helyességét s hozzá akart kez-den az érdemleges tárgyaláshoz, de ezt a folyton szaporuló kölkösség ordítással, fenyegetéssel le lehetetlenítette. Az igaznót-ság pererről-perere fokozódott, a helyzet már kezdett veszedelemmé válni a ezért az ekté-zben megérkezett Mezősáros István kérelmére kijelentette, hogy tagosítási kérelmetől eláll, ha a tagosítást ellenzék megértőik a költ-ségeket s a tárgyaló bírótól és tőle hoca-ntot kérnek illetlen magaviseletkést. Ez a kijelentés a kedélyeket fessilapította, a lár-mázók ünnepélyesen hucsmánit körték s kötelezték magukat, hogy a költségeket megfizetik. Ezzel az érzalmas tárgyalás vé-gét ért.

A „Zenélő Magyarország” zongora és zenemű folyóirat most megjelent XII. évfolyamú 6. füzeté a következő érdekes zene-tartalommal jelent meg: I. Gerber Jenő „Hor-tobúgyi nóták” 2 eredeti magyar dal 1. „Szegény vagyok nincsen gazdagságom”, 2. „Betyár vagyok az alföldi pusztában”. II. Huber S. Falk R. „Isteni szikra” vígda. III. Lieberfeld Dan „The Jersey Carneal” in-duló. Mindegy ily gazda tartalommal jelenik meg e minden zenekezelvények fontos zene-műfolyóirat minden egyes füzeté egy, hogy előzetőik az érdemesebb zene-műveket ha-vonta kétszer megjelenő füzetében, minden-kor 10-12 oldalon kapják. Előfizetési ára egyes évre (24 füzetre) 12 korona, félfévre (12 füzetre) 6 korona, negyedévre (6 füzetre) 3 korona. Egyes füzet 60 fillér. Előfiz-tni a most folyó I. évfolyadra, valamint az előző évfolyamokra is a „Zenélő Magyarország” (Kükner Ede) zene-műkiadóhivatalában Bu-pest VIII. József-kürt 22-24. hol egyuttal minden nyomatásban megjelent zenemű a l zolésádban megszereshető.

Szerkesztői üzenet.

Márclus Idusának megünnepelésé-
vonalkozó több hír és ünnepi szónok-
lat lapunknak csak következő számában
log megjelenhetni.

Sz. 558 1906. tkvi.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY KIVONAT.

A csikszeredai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közli, hogy dr. Szántó Samu ügyvéd végrehajtásának Ambrus János és neje végrehajtást szenvedő elleni 190 kor. 60 fillér tőkekövetelés és jutalékai iránti végrehajtási ügyében a csikszeredai kir. törvényszék területén lévő Csikszentmihály község határára fekvő Csikszentmihály 1113. sz. jk. b. A. + 1. rsz. 114312. hrsz. kaszálóra 70 korona, 2. rsz. 11428. 11429/1. 11429/2. hrsz. kaszálóra és belsősegre 356 korona, 3. rsz. 11442. hrsz. szántóra 18 kor. kikültási árban és pedig a végrehajtási törvény 156. §-a alapján nemcsak a B. 11. alatti Ambrus János végrehajtást szenvedő hanem Ambrus József, Ambrus Katalin, Ambrus Ilona, Ambrus György, Ambrus György, Ambrus Péter, Ambrus Ilona, Ambrus Katalin, Antal Józsefné szül. Ambrus Ilona társulajdonosok jutalékára és a csikszentmihályi 1179. sz. jk. b. A. + 1. rsz. 11452. 11452. hrsz. szántóra és kaszálóra 58 korona 4 rsz. 11551. 11552/2. 11562 hrsz. kaszálóra és belsősegre 470 korona kikültási árban és pedig nem csak Ambrus Jánosné szül. Bodor Borbála végrehajtást szenvedő hanem a végrehajtási törvény 156. §. a pontja értelmében Bodor József (Miska) és Bodor József társulajdonosok jutalékára is végül a csikszentmihályi 1496. számú tkj. b. A. + 1. rsz. 11607 hrsz. kaszálóra 90 korona, kikültási árban és pedig nem csak Ambrus János végrehajtást szenvedő hanem Ambrus György, Ambrus Péter, Ambrus Ilona, Ambrus Katalin és Antal Józsefné szül. Ambrus Ilona társulajdonosok jutalékára is elrendelt és hogy a fentebb sorjeltből ingatlanok az 1905. évi április hó 4-ik napjának délelőtti 9 órája csikszentmihály község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megárlapított kikültási áron alól is eladatul fogznak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becslésüknek 10 %-át készpénzben, vagy az 1891. LX. t.c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1891. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1891. LX. t.c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróság által előleges elhelyezéséről kiállított szabályzati elismervényt átseglyáltatni.

Kelt Csikszeredán, 1906. évi január hó 22 napján.

A csikszeredai kir. tszék mint telekkönyvi hatóság.

GECŐ BÉLA
kir. tszki bíró.

Az építkező közönség figyelmébe!

Alulírott van szerencsém a nagy érdemű közönség becses tudomására hozni, hogy az építkezők mindennemű szakiba vágó

és-munkákat

a legszolidabb árban elvállalok s a mai kor igényeinek megfelelő kivitelben állítom elő.

Lakásom Csikszépvizen van, havá szives megkereséseket mely lésztelellet kérem. Tisztelettel:

JUHÁSZ MIHÁLY,
ácsmester.

Háromszori bekenésre

megszabandul kellemetlen lábzsindásutól.
1 korona beküldése ellenében
(tíz levéljegy) bérmentve küldi
... REISZ GYÓGYSZERÉSZ ...
H A L A S.

Külön minőségű tea és rumok.

Havana rum a legízletesebb tea rum!	
1. Literes 4 szegű üvegbe 1 fét	20 kr.
1/2 "	10 kr.
3/4 "	15 kr.
Valódi demarara rum	
1. Literes gumbilyű fekete üvegben dugaszolva 1 fét.	—
1/2 "	60 kr.
3/4 "	35 kr.
Valódi borseprő szabadon l. iterenkint 1 fét, 1 fét	
40 kr.	40 kr.
Valódi szivórium szabadon l. 1 " 20 kr.	
Valódi állásel. c. esészkörte l. 1 " 20 kr.	
Cuba rum szabadon igen jó illatu 1 " 20 kr.	
Hires francia cognak szabadon literenkint 20 kr.	
Igen jó osztali velkony bor literenkint 40 kr.	
Saját szőlőtel új bor l. 46 kr.	
Több mint 10 hl. vészlél 36 kr.	
Kapható	
üzv. Karda Lajosné, üzletében Csikszeredán.	

MINDENNEMŰ

VASÉSZTERGÁLYOZÁST
GŐZGÉPEK LOKOMOBILOK CSÉP
LŐKÉSZLETEK, IPARI. GAZDA
SÁGLI REMINGTON ÍRÓ, MÁSOLÓ
VARROGÉPEK, KERÉKPÁROK,
KÖZLŐMŰVEK, KUTSZIVATYUK,
VIZVEZETÉK, VIZI ÉS GŐZMAL-
MOK BERENDEZÉSEIT ÉS JAVI-
TÁSÁT JUTÁNYOS ÁRBAN
KÉSZITI

KÖVER GYÖRGY,

GÉP BÚTOR ÉS ÉPÜLET
MŰLAKATOS
CSIKSZEREDÁN (FŐ RÉR)

**A CSIKSZEREDAI TAKAREK PÉNZTÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**

közli, hogy eddigi üzle körének érintetlen fontartása mellett működését

a jelzálog-kölcsönözés üzletre

is kiterjeszti s e téren a versenyt az idegen pénzüzetekkel felveszi. Intézetünknek az a törekvése, hogy ugy a mérsékelt kamattal, mint a kölcsönkintalások gyors és olesó keresztülvitele tekintetében, különösen a gazdaközönség igényeit minél előnyö-ebben szolgálhassa s módot nyújtson arra, hogy a minél méltányosabb feltételek mellett nyújtott kölcsönökkel a romlás okozó terhes adósságoktól való menekülésre alkalmat adjon.

E végből a jelzálog-kölcsönöknel fél éves kamattizetési határidőt szab, a kölcsöntőke visszafizetését pedig a kölcsönző tetszése szerinti részletekben engedélyezi.

Közvetíti a más intézeteknél fennálló kölcsönök konvertálását és rendezését is. A kölcsönök biztosítását egyelőre csak a vármegye esiki részben fekvő ingatlanok képezhetik.

A legkisebb kölcsön 500 korona.

Az igazgatóságnek 1905. évi február hó 25 én tartott üléséből.

Dr. Fejér Antal, ügyész-titkár. Nagy Imre, elnök.

PÉNZ

4 1/2 - OS
törlesztéses kölcsönököt nyújtunk budapesti és külföldi elsőrangú pénzüzetektől a föltöltök és ingatlan 3/4 értékeig I. és II. helyre 15-65 évig terjedő időtartamra

Személyhitel! papoknak, katonatiszteknek, állami és magán-hivatlanoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélküli 1-15 évig terjedő időre gyorsan és diszretn.

Bank- és magánadósságok convertálása.
Láng Samu
Budapest, VI. Nagymező-utca 12.

A kölcsön nem zálogvelelben, hanem készpénzben lesz folyósítva. Értékpapírok és részvények a legmagasabb napi árfolyam mellett megvételnek. Csoztálysorok: 1/2 K. 12.—, 1/4 K. 8.—, 1/8 K. 3.—, 1/16 K. 150. (Változódíjog.)

Legújabb divatu, szebb-nél-szebb, művészi kivitelű képes és színes

Levelező-lapok

olesón kaphatók

Gyönös Gyula
könyv, papír és írószer
kereskedésében.

A leghíresebb kötőgépek
házi és ipari célra

I. styriai kötőgépgyár

magyar képviselők

Budapest, Erzsébet körút 23.

részelfizetésre is kapható.

Arjegyék ingyen és bérmentve.

Varrógépek és kerékpárok raktára.

Fogl József Lajos.

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás!

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás!

Szolid árak!

Temetkezési intézet!

Művelt ajánlja megbízóinak valamint a helyi vidéki nagy közönség szíves figyelmébe és partfogására az újonnan kijavított stílszerűleg üvegesre átalakított

gyázkocsiját és koporsó beeresztő

készletét. Ugyiszintén bármilyen temetéshez szükséges fakoporsó, szemfödél, sírkoszoru, gyertya, szallagok, virágok stb. stb. cikkeit a legutányosabb árkaért.

Figyelemre méltó!

Akik alkalom adtán fenti szükségleteiket ablóttuval szerzik be azoknak a fentemlített gyázkocsit és sülyesztő gépet nagyon csekély díj mellett becsajítja rendelkezésükre.

A nagyérdemű közönségnek megkeresésére mindig szolgálatára készen vagyok

Csikszípvíz, 1904. szeptember hóban

kiváló tisztelettel

Szabó Ferenc, kocsigyártó.

Kevés haszon, nagy forgalom!

Pártoljuk a magyart

s vegyünk csakis Magyarországbán.

Legfinomabb kivitelű igen előszerű villanyvilágításu

zseblámpa
csak 3 korona.

Teljes dohányzó készlet csak 5 koronába kerül és pedig 1 finom u. tajtékpapa kínai ezüst foglalatul 1 hozzávaló pipa-szár 1 cselezű dohány zsebkő 1 gyufatartó 1 tajték szivarszopokka 1 szivartúra 1 házi pipa szarral együtt 1 tajték szivarszopokka 1 szivarvágó 1 szivar hamutartó 10 db. összesen.

4 és fél két körülül 50 db. különféle illatu finom pipere szappan csak 5 kor.

Egy nagy amerikai gyár tönkrejutása folytán azon helyezthe jutottam, hogy az alatt felsorolt 40 darab szabadalmazott amerikai ezüst árúkat a lyan leszállított aron potem 6 ft. 40 krért szállíthatom bárkinck és pedig.

6 db. amerikai szabadalmazott ezüst asztali kés valódi angol pengével

6 db. amerikai szabad. ezüst evővilla egy darabból

6 db. amerikai szabad. ezüst evőkanál

12 db. amerikai szabad. ezüst kávéskanál

1 darab amerikai szabad. ezüst leves merítő kanál

1 darab amerikai szabad. ezüst tejmerítő kanál

6 darab angol „Viktória” pohártálcá

1 darab remek asztali gyertyatartó.

40 darab összesen csak 6 ft. 40 krért ezen tárgyak ezült 40 forintb. kerültek

Az amerikai patent ezüst egy teljesen fehér fém beül melyét jót állást vállalok.

Megrendelhetők utánvét mellett.

Neumann József-nél

Budapesten, VIII., Örömvölgy-utca 16.

Konyhakészlet

5 darab solingeni pengéjű kés és 1 darab szeletelő villa csak 4 kor. 50 fillér.

6 darab zománcozott fazék és 6 darab tábas különböző méretű szuak csak 5 kor. 90 fillér.

Egy valódi

Roskópóra

kető jóállás mellett csak 5 korona.

Szolid és szabott árak!

Merza Rezső

első temetkezési intézete Csikszeredában (főtér).

Ajánlja előforduló halálesetek alkalmával dusan berend zelt raktárát, mindennemű fa- és érezkoporsókban. nagy választék halotti felszerelésekben. koszorúk és koszoru szalagokban. Továbbá szobadisz. kapudisz és minden e szakmába vágó felszerelések. a legmagasabb igényeknek megfelelően újonnan berendezve.

Diszes halottas kocsit az állatan rendezett temetésekhez díj nélkül adok használatra

Előforduló esetek alkalmával intézetemet, a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe ajánlván, maradok tisztelettel

MERZA REZSŐ.

Gyors és pontos kiszolgálás.